

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **nezl. H. V. T.**, zastoupený svým otcem H. V. T., jako zákonným zástupcem, a Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby na ochranu proti nečinnosti, o kasačních stížnostech žalobce a žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 4. 2017, č. j. 30 A 25/2017 – 38,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 4. 2017, č. j. 30 A 25/2017 – 38, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal nejprve prostřednictvím datové schránky žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Dne 13. 4. 2016 se osobně (za doprovodu svého otce a zástupce) dostavil na Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“), aby svou žádost doplnil, ale dle svých slov nebyl do prostor zastupitelského úřadu vpuštěn. Žádost tedy podal téhož dne společně se stížností. Dne 4. 8. 2016 zastupitelský úřad řízení o žádosti usnesením č. j. 1827/2016-HANOI-II (dále jen „rozhodnutí o odložení věci“) odložil s odůvodněním, že se žalobce zjevně snažil o zneužití práva, neboť žádost doručil jako přílohu k jinému podání. Žádost se sice dostala do dispozice zastupitelského úřadu, z žalobcova jednání nicméně lze dovodit snahu o obejití zákonné povinnosti předchozí registrace. Proti rozhodnutí o odložení věci podal žalobce rozklad, který ministr zahraničních věcí rozhodnutím ze dne 7. 10. 2016,

č. j. 308311/2016-KKM, zamítl. Dne 13. 1. 2017 žalobce podal ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti žalovaného podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalobou na ochranu proti nečinnosti podanou dne 14. 2. 2017 se žalobce domáhal, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat do 30 dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o žádosti ze dne 13. 4. 2016 o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Krajský soud v Plzni v záhlaví uvedeném rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o žádosti, k jejímuž splnění stanovil lhůtu 270 dnů.

[3] Krajský soud naznal, že žádost se prokazatelně dostala do dispozice zastupitelského úřadu. Zastupitelský úřad se však při jejím vyřízení dopustil těžké vady řízení mající za následek to, že jeho rozhodnutí nezakládá žádané právní následky. Zastupitelský úřad totiž věc usnesením odložil podle § 43 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, přestože řízení o ní již bylo zahájeno. Zahájení řízení přitom samo o sobě vylučuje možnost odložit věc. Z postupu zastupitelského úřadu nelze dle názoru krajského soudu dovodit, že by rozhodovacím důvodem byla nedodržená forma žádosti, což by mohlo založit jeho pravomoc rozhodnout o žádosti v procesní rovině. Rozhodnutí o odložení věci nese znaky nicotnosti také proto, že podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), je zastupitelský úřad zmocněn pouze k provádění přípravných úkonů k zabezpečení řádného průběhu řízení, ale vlastní řízení vede žalovaný, jemuž také byla svěřena pravomoc rozhodovat o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. O žalobcově žádosti proto dle krajského soudu dosud nebylo rozhodnuto. Pokud žalobce podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, bezvysledně vyčerpal prostředky, které zákon k ochraně proti nečinnosti stanovil.

[4] Krajský soud shledal žalobu důvodnou, a tak uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí. Lhůtu ke splnění povinnosti odůvodnil tím, že podle § 169 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nelze-li rozhodnutí vydat bezodkladně, je třeba ho vydat ve lhůtě 270 dnů. Stanovením této maximální možné lhůty je vytvořen prostor, aby žalovaný o žádosti rozhodl po shromáždění všech potřebných podkladů.

II. Obsah kasačních stížností

[5] Proti napadenému rozsudku podali žalobce i žalovaný (společně označováni jako „stěžovatelé“) samostatné kasační stížnosti.

[6] Žalobce brojí proti tomu, že krajský soud stanovil žalovanému k vydání rozhodnutí lhůtu 270 dnů, aniž by bylo zřejmé, proč nečinný správní orgán dostává znovu možnost vést řízení v celé zákonné lhůtě, a uvádí, že zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí uplynula již v lednu 2017. Za významné pokládá to, že jeho zástupce informoval žalovaného o podání žádosti již dne 18. 8. 2016, načež mu žalovaný sdělil, že o žádosti vede řízení pod sp. zn. OAM-25306/DP-2016. Žalovaný si tedy byl vědom probíhajícího řízení, v jehož rámci měl rozhodnout. Stanovení lhůty 270 dnů je tudíž nepřiměřené okolnostem případu a důsledky nečinnosti jsou přenášeny na žalobce. Závěrem žalobce odkazuje na názor

pokračování

vyslovený v obdobné situaci rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Azs 344/2016.

[7] Žalovaný úvodem své kasační stížnosti připomíná, že podle § 77 odst. 1 správního řádu nicotnost rozhodnutí z důvodu absence věcné příslušnosti zjišťuje a prohlašuje správní orgán nadřízený orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Ministr zahraničních věcí jakožto orgán nadřízený zastupitelskému úřadu rozhodnutí o odložení věci za nicotné neprohlásil, a to navzdory tomu, že žalobce nicotnost namítal v rozkladu. Žalovaný se domnívá, že žalobce měl primárně brojit žalobou proti rozhodnutí o rozkladu, nikoli podat žalobu proti nečinnosti jiného správního orgánu. Dále žalovaný konstatuje, že správní orgán prvního stupně není povinen nepřihlížet k nicotnému rozhodnutí jiného správního orgánu, ale má pouze možnost podat podnět příslušnému správnímu orgánu k vyslovení nicotnosti. Tuto možnost žalovaný nevyužil, neboť se nedomníval, že by rozhodnutí o odložení věci bylo nicotné, a také proto, že vyslovení nicotnosti se domáhal již žalobce. V této souvislosti odkazuje žalovaný na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Aps 6/2010 a 6 Azs 242/2014, podle nichž má zastupitelský úřad věcnou příslušnost k zastavení řízení o žádosti z důvodu dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Odložit věc a posoudit, zda je podání vůbec způsobilé zahájit řízení, pak dle mínění žalovaného může primárně ten správní orgán, kterému podání dojde, tj. v tomto případě zastupitelský úřad. S ohledem na shora uvedené nemohl mít žalovaný jednoznačně za to, že o žádosti rozhodl nepříslušný správní orgán, a to tím spíše v situaci, kdy ministr zahraničních věcí rozhodnutí o odložení věci neshledal nicotným, a tak žalovanému nelze nečinnost přičítat. Žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil krajskému soudu a žalobci uložil povinnost nahradit žalovanému zaplacené náklady řízení o žalobě.

[8] V reakci na žalobcovu kasační stížnost žalovaný dodává, že žalobci nesdělil, že vede řízení o jeho žádosti, ale pouze mu oznámil spisovou značku, pod kterou žádost zaregistroval. Následně žalobce informoval, že o žádosti již rozhodl zastupitelský úřad tak, že ji odložil.

III. Posouzení kasačních stížností Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud se kasačními stížnostmi zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatelé jsou osobami oprávněnými k jejich podání, neboť byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel [§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnosti byly podány včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a podmínka dle § 105 odst. 2 s. ř. s. je u obou stěžovatelů také splněna.

[10] Důvodnost kasačních stížností vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejich rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud předně posuzoval správnost právního názoru krajského soudu, podle něhož bylo rozhodnutí o odložení věci nicotné.

[12] Podle § 77 odst. 1 správního řádu „[n]icotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal.“ K nicotnosti rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006 – 74, publ. pod č. 1629/2008 Sb. NSS (dostupném stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí z www.nssoud.cz), konstatoval, že jde o specifickou kategorii vad správních rozhodnutí, které jsou svou povahou nejzávažnější, nejtěžší a zároveň nezhojitelné. Nicotné „rozhodnutí“ je pa-aktem, nelze je za veřejnomocenské rozhodnutí správního orgánu vůbec považovat a není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Vadami, jež mohou nicotnost vyvolat, jsou kromě absolutního nedostatku pravomoci rozhodujícího správního orgánu také jeho absolutní nepřislusnost, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy, požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva k něčemu, co v právním smyslu neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. K nicotnosti soud přihlíží z úřední povinnosti.

[13] Z napadeného rozsudku lze vysledovat, že krajský soud pokládal rozhodnutí o odložení věci za nicotné ze dvou důvodů. O pa-akt bez žádaných právních účinků se podle něj jednalo zaprvé proto, že zastupitelský orgán rozhodl o odložení věci navzdory tomu, že řízení o žádosti již bylo zahájeno, a zadruhé proto, že zastupitelský úřad neměl pravomoc k jeho vydání. Nejvyšší správní soud s krajským soudem souhlasí, pouze pokud jde o druhý z důvodů.

[14] Za předpokladu, že o odložení věci rozhodne k tomu oprávněný správní orgán, nezpůsobuje skutečnost, že tento orgán věc odložil, ačkoliv k tomu nebyly splněny podmínky, nicotnost jeho rozhodnutí, ale jeho nezákonnost. Absence zákonných předpokladů pro vydání určitého rozhodnutí není natolik závažnou vadou, aby způsobila, že se na rozhodnutí hledí, jako by neexistovalo. I kdyby tedy byl správný názor krajského soudu, že věc nešlo odložit, neboť se žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu dostala do dispozice zastupitelského úřadu a řízení o ní tím bylo zahájeno, nemohla tato skutečnost způsobit nicotnost. Otázkou, zda byl názor krajského soudu o nesplněných předpokladech pro odložení věci podle § 43 správního řádu správný, se Nejvyšší správní soud nicméně dále nezabýval, neboť nebyla stěžovateli zpochybňována, ani by odpověď na ni neměla s ohledem na správnost druhého důvodu nicotnosti žádný význam.

[15] Co se týče nedostatku pravomoci zastupitelského úřadu k vydání rozhodnutí o odložení věci pro zneužití práva, aprobejuje Nejvyšší správní soud závěr krajského soudu, že k vydání tohoto konkrétního typu rozhodnutí neměl zastupitelský úřad pravomoc.

[16] Kompetence činit úkony ve věci žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny je rozdělena mezi žalované Ministerstvo vnitra a zastupitelské úřady. Převážná část kompetencí je přitom svěřena žalovanému (k tomu viz také usnesení rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 – 52 a č. j. 7 Azs 227/2016 – 36, která se sice zabývala kompetencemi na úseku vydávání zaměstnaneckých karet jako typu povolení k dlouhodobému pobytu, kompetenční ustanovení pro zaměstnanecké karty a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny jsou však společná).

pokračování

[17] Podle § 42a odst. 4 zákona o pobytu cizinců podává cizinec žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na zastupitelském úřadu. Podle § 169 odst. 16 téhož zákona je cizinec povinen podat žádost na zastupitelském úřadu osobně. Zastupitelský úřad přitom je oprávněn v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit. Podle § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců provádí zastupitelský úřad kontrolu žádosti a náležitostí k ní předložených. Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže zastupitelský úřad cizinci nedostatky odstranit na místě nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Zastupitelský úřad je dále oprávněn vyslechnout žadatele o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci.

[18] Zákon o pobytu cizinců předpokládá jedinou situaci, v níž může zastupitelský úřad odložit věc, a to ve svém § 169 odst. 15 zákona o pobytu cizinců. Podle něj je cizinec povinen podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je státním příslušníkem, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Pokud cizinec tuto povinnost nesplní, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží. Tento typ rozhodnutí je rozhodnutím konečným a žádné řádné opravné prostředky proti němu nejsou přípustné (viz zmiňovaný rozsudek rozšířeného senátu č. j. 7 Azs 227/2016 – 36, konkrétně jeho odst. [37]). V jiných případech zákon o pobytu cizinců nepředpokládá, že by ve věci žádosti o udělení dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny měl zastupitelský úřad vydávat rozhodnutí, jímž definitivně vyřeší osud žádosti o udělení dlouhodobého pobytu.

[19] Zastupitelskému úřadu tedy jsou svěřeny pouze kompetence omezeného rozsahu. Jde především o oprávnění přijímat žádosti včetně rozhodnutí o upuštění od povinnosti osobního podání, oprávnění odstraňovat nedostatky žádostí, v případě potřeby také vyslýchat žadatele (§ 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), eventuálně odkládat žádosti podané místně nepřislušnému zastupitelskému úřadu (viz také odst. [83] rozsudku rozšířeného senátu č. j. 10 Azs 153/2016 – 52).

[20] Kompetence rozhodovat o žádosti o povolení dlouhodobého pobytu jsou pak na základě § 165 písm. j) zákona o pobytu cizinců svěřeny žalovanému, jenž má ve věcech povolení k dlouhodobému pobytu pravomoc rozhodnout jakýmkoli způsobem, tedy může povolení vydat, žádost zamítnout nebo o ní rozhodnout jinak. Zastupitelský úřad naproti tomu nemá pravomoc vydat rozhodnutí, jímž se řízení o žádosti končí, čítaje v to také rozhodnutí o zastavení řízení (přiměřeně viz odst. [40] až [42] rozsudku rozšířeného senátu č. j. 7 Azs 227/2016 – 36).

[21] Z rozhodnutí o odložení věci je zřejmé, že zastupitelský úřad byl na základě žádosti schopen zjistit, jaké státní příslušnosti byl její podatel, a tedy i posoudit, že byla podána u správného zastupitelského úřadu. Nebylo tedy namístě věc odložit podle § 169 odst. 15 zákona o pobytu cizinců. Zastupitelský úřad opřel odložení věci o § 43 správního řádu. Podle něj řízení o žádosti není zahájeno a věc se usnesením odloží v případě, že byl vůči správnímu orgánu učiněn a) „*úkon, který zjevně není žádostí, nebo z něj nelze zjistit, kdo jej učinil,*“ nebo b) „*bylo učiněno podání, k jehož vyřízení není věcně příslušný žádný správní orgán*“. Zastupitelský úřad však dle obsahu rozhodnutí o odložení věci z žádosti seznal, že

ji podal žalobce a že šlo o žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, a tedy i který správní orgán byl k jejímu vyřízení věcně příslušný. Pokud zastupitelský úřad věc bez problémů identifikoval a domníval se, že je namíste nerozhodovat o ní věcně pro zneužití práva, měl žádost postoupit k rozhodnutí žalovanému, neboť sám nebyl zákonem zmocněn takové rozhodnutí učinit. Zastupitelský úřad takto nepostupoval a naopak rozhodl způsobem, k němuž nebyl oprávněn, čímž překročil meze svých úzce vymezených kompetencí. Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje krajskému soudu, že rozhodnutí o odložení věci bylo nicotným úkonem, jelikož rozhodující zastupitelský úřad neměl k jeho vydání vůbec pravomoc.

[22] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že odložení věci z důvodu zneužití práva spočívajícího ve snaze obejít povinnost předchozí registrace pokládá obecně za problematické. Domnívaly-li by se správní orgány, že podmínkou projednatelnosti žádosti je její podání na základě předchozí registrace, pak by bylo vhodnější řízení o žádosti zahájit a následně žalobce vyzvat k odstranění vady žádosti, případně řízení o ní rovnou zastavit pro neodstranitelnou vadu. Pravomoc k zastavení řízení o žádosti by přitom měl pouze žalovaný. Ačkoliv by v takovém hypotetickém případě nebylo rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení nicotné, nejednalo by se o postup zákonný, neboť *„podle zákona o pobytu cizinců se oprávnění pro zastupitelský úřad stanovit cizincům povinnost předem si sjednat termín podání žádosti vztahuje toliko na podání žádosti o víza, nikoli však na podání žádosti o povolení k pobytu“* (viz odst. [74] rozsudku rozšířeného senátu č. j. 10 Azs 153/2016 – 52).

[23] Názor žalovaného, že nebyl povinen přihlížet k nicotnému rozhodnutí jiného správního orgánu - v tomto případě k nicotnému rozhodnutí zastupitelského úřadu o odložení věci, je mylný. K této otázce se vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 – 65, publ. pod č. 2837/2013 Sb. NSS, kde uvedl, že s ohledem na nutnost hledět na nicotné rozhodnutí jako na neexistující, zdánlivé a nezakládající žádné právní následky bez ohledu na to, zda nicotnost byla či nebyla výslovně deklarována, musí být k nicotnosti přihlédnuto z úřední povinnosti ve všech řízeních, která na takový zdánlivý správní akt navazují (viz odst. [56] citovaného usnesení). I navzdory závěrům rozhodnutí ministra zahraničních věcí, které neshledalo důvody pro vyslovení nicotnosti, žalovaný mohl (a měl) sám z úřední povinnosti přihlédnout k tomu, že rozhodnutí o odložení věci je nicotné a o žalobcově žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu rozhodnout. Je třeba dodat, že také zmíněné rozhodnutí ministra zahraničních věcí je nicotné, neboť tvoří s nicotným rozhodnutím o odložení věci jeden celek. Intenzita závažnosti vad prvostupňového rozhodnutí se tak přenáší na rozhodnutí druhostupňové a způsobuje jeho nicotnost (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006 – 74, publ. pod č. 1629/2008 Sb. NSS).

[24] Vzhledem ke shora uvedenému krajský soud správně stanovil, že o žalobcově žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny dosud nebylo rozhodnuto. Žalovaný jakožto správní orgán zmocněný k vydání rozhodnutí o žádosti tudíž byl nečinný.

[25] Nejvyšší správní soud dále posoudil stížní námitku žalobce napadající přiměřenost soudem stanovené lhůty k vydání správního rozhodnutí o žádosti, která je jediným bodem jeho kasační stížnosti.

pokračování

[26] Podle § 81 odst. 2 s. ř. s., „[j]e-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.“ Lhůta, kterou určuje zákon o pobytu cizinců k vydání rozhodnutí o žádosti o udělení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny na území, činí 270 dnů [§ 169 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. Krajský soud určil, že žalovaný je povinen vydat rozhodnutí do 270 dnů od právní moci napadeného rozsudku, tj. v nejdelší možné lhůtě.

[27] V případě důvodnosti nečinnosti žaloby disponuje krajský soud při určení délky lhůty, kterou stanoví nečinnému správnímu orgánu k vydání rozhodnutí, jistou mírou soudního uvážení. Nejvyšší správní soud pak při přezkumu přiměřenosti určené lhůty poměřuje délku lhůty s okolnostmi projednávané věci. Soudem určená lhůta by přitom měla reflektovat zájem na co nejrychlejším reálně možném odstranění nečinnosti. Krajský soud by proto měl v rámci zákonem stanoveného maximálního rozpětí určit lhůtu co nejkratší, která ale ještě poskytuje prostor potřebný jednak pro urychlené vykonání těch úkonů, které je ve správním řízení nezbytné učinit před vydáním rozhodnutí, a jednak pro vydání samotného rozhodnutí.

[28] Konkrétní úkony, které bude v řízení třeba učinit, společně s odůvodněním jejich nezbytnosti by měl prostřednictvím vyjádření k žalobě identifikovat žalovaný správní orgán. Není úkolem správního soudu, aby za správní orgán dovozoval, jaké procesní úkony budou muset být učiněny a jaký čas si vyžádají, ledaže nezbytnost provedení takových úkonů plyne přímo ze zákona. Okruh úkonů, jejichž nezbytnost bez dalšího vyplývá přímo ze zákona, je však velmi úzký (srov. také rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 9 Azs 21/2017 – 57).

[29] Žalovaný v souzené věci nesdělil, jaké nezbytné úkony bude muset ve věci učinit, a ke sdělení těchto informací ho nepobídl ani krajský soud. Lze nicméně předpokládat, že žalovaný bude žalobce vyzývat k doplnění náležitostí jeho žádosti a před vydáním rozhodnutí poskytne žalobci lhůtu k seznámení se s podklady, eventuálně vyčká na výsledky pobytové kontroly. V situaci, kdy celá zákonná lhůta k vydání rozhodnutí o žádosti již zcela uběhla bez toho, aby žalovaný nebo zastupitelský úřad zahájili jakékoli (efektivní) procesní kroky, však lze po žalovaném spravedlivě požadovat, aby ve věci žalobcovy žádosti jednal bezodkladně a vyřídil ji přednostně. Kusé zdůvodnění krajského soudu, že stanovením maximální možné lhůty pro vydání správního rozhodnutí je vytvořen prostor k tomu, aby žalovaný mohl o žádosti rozhodnout po shromáždění všech potřebných podkladů, nesvědčí o tom, že krajský soud lhůtu stanovil tak, aby byla co nejkratší a aby současně poskytla prostor pro urychlené vykonání všech nezbytných úkonů. Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje žalobci, že z napadeného rozsudku jednak není znatelné, proč krajský soud stanovil žalovanému k vydání rozhodnutí novou lhůtu v maximální možné délce, a jednak takto stanovená lhůta nerespektuje okolnosti případu. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek ruší a věc vrací krajskému soudu k dalšímu řízení.

[30] Aby se nevytratila podstata soudní ochrany poskytnuté žalobci před důvodně vytýkanou nečinností veřejné správy, bude třeba, aby v novém řízení krajský soud nejprve ověřil, zda žalovaný během řízení o kasační stížnosti již vydal rozhodnutí o žádosti

žalobce. Pokud zjistí, že tomu tak není, pak bez zbytečného odkladu rozsudkem opětovně stanoví žalovanému lhůtu k vydání rozhodnutí. Nově stanovená lhůta by s ohledem na shora uvedené měla být kratší než 270 dnů a měla by reflektovat také to, že žalovaný mohl a měl ve věci konat již po vydání napadeného rozsudku v průběhu řízení o kasační stížnosti (takovou povinnost potvrdila judikatura Nejvyššího správního soudu, viz např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS), jakož i po zrušení napadeného rozsudku, neboť tento – ač zrušovací - rozsudek Nejvyššího správního soudu aprobuje závěr krajského soudu o nečinnosti žalovaného a o jeho povinnosti vydat rozhodnutí. Výzva směrem ke krajskému soudu, aby rozhodl v co možná nejkratší možné lhůtě, je opodstatněná požadavkem, aby (již vlastně podruhé) úspěšný žalobce nemusel nést důsledky nečinnosti veřejné správy prodloužené ještě o čas, který správní soudy potřebovaly k vydání po všech stránkách zákonného rozhodnutí.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[31] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost žalobce je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.; viz zejména odst. [29] a [30]) a v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. srpna 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu